Zakład podatkowy w Polsce bez oddziału – czy zagraniczny przedsiębiorca ma obowiązek raportowania JPK_CIT?

Obowiązek prowadzenia i przekazywania ksiąg rachunkowych w formie elektronicznej, w ramach tzw. JPK_CIT, jest wprowadzany etapowo. Od 1 stycznia 2025 r. objął największych podatników CIT, których przychody w poprzednim roku podatkowym przekroczyły równowartość 50 mln euro, oraz podatkowe grupy kapitałowe. W kolejnych latach obowiązek ten obejmie następne grupy podatników.

Nowe regulacje mogą budzić wątpliwości wśród przedsiębiorców zagranicznych prowadzących działalność gospodarczą w Polsce poprzez zakład podatkowy (PE). W szczególności powstaje pytanie, czy obowiązek raportowania JPK_CIT dotyczy również podmiotów, które posiadają w Polsce zakład podatkowy, ale nie utworzyły oddziału ani przedstawicielstwa.

Raportowanie JPK_CIT – kto może korzystać ze zwolnienia?

Obowiązek elektronicznego prowadzenia i przekazywania ksiąg rachunkowych wynika z art. 9 ust. 1c ustawy o CIT. Zgodnie z tym przepisem podatnicy prowadzący księgi rachunkowe są zobowiązani do prowadzenia ich przy użyciu programów komputerowych oraz przekazywania ich właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w postaci elektronicznej do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego.

Jednocześnie art. 9 ust. 1d ustawy o CIT przewiduje odrębne zwolnienia z obowiązku raportowania dla określonych kategorii podatników:

- zwolnionych z CIT na podstawie art. 6 ust. 1 tej ustawy, z wyjątkiem fundacji rodzinnych,
- wskazanych w art. 27a (tj. podatnicy uprawnieni do składania zeznania w postaci papierowej) oraz
- podatników prowadzących uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów.

W przypadku przedsiębiorców zagranicznych prowadzących w Polsce działalność gospodarczą poprzez zakład podatkowy kluczowe znaczenie ma ustalenie, czy są oni zobowiązani do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Zakład podatkowy bez ustanowienia oddziału lub przedstawicielstwa a obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych

W przypadku podmiotów zagranicznych kluczowe znaczenie ma art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym przepisy tej ustawy, stosuje się m.in. do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych.

Należy jednak rozróżnić pojęcie zakładu podatkowego od oddziału lub przedstawicielstwa przedsiębiorcy zagranicznego. Zakład podatkowy w rozumieniu przepisów właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania może powstać również wtedy, gdy przedsiębiorca zagraniczny nie utworzył w Polsce oddziału ani przedstawicielstwa.

Należy zwrócić uwagę, że ustawa o rachunkowości nie wymienia zakładu podatkowego nierezydenta jako odrębnej kategorii podmiotów zobowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych. W związku z tym samo powstanie zakładu podatkowego na terytorium Polski, bez utworzenia oddziału lub przedstawicielstwa, nie powinno automatycznie oznaczać obowiązku prowadzenia pełnych ksiąg rachunkowych zgodnie z ustawą o rachunkowości.

Nie oznacza to jednak braku obowiązków ewidencyjnych na potrzeby CIT.

W tym kontekście, istotne znaczenie ma art. 9 ust. 4 ustawy o CIT, który przewiduje możliwość określenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, zasad prowadzenia uproszczonej ewidencji składników majątku zakładu, przychodów i kosztów przez podatników niemających siedziby ani zarządu w Polsce, którzy nie tworzą tu oddziału lub przedstawicielstwa.

Choć rozporządzenie to nie zostało wydane, wskazany przepis potwierdza, że ustawodawca dostrzega odrębność sytuacji zagranicznych przedsiębiorców prowadzących działalność w Polsce poprzez zakład podatkowy, bez utworzenia oddziału lub przedstawicielstwa. Podmioty te pozostają zobowiązane do prowadzenia ewidencji pozwalającej na prawidłowe ustalenie dochodu podlegającego opodatkowaniu w Polsce, jednak nie oznacza to automatycznie konieczności prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z polską ustawą o rachunkowości.

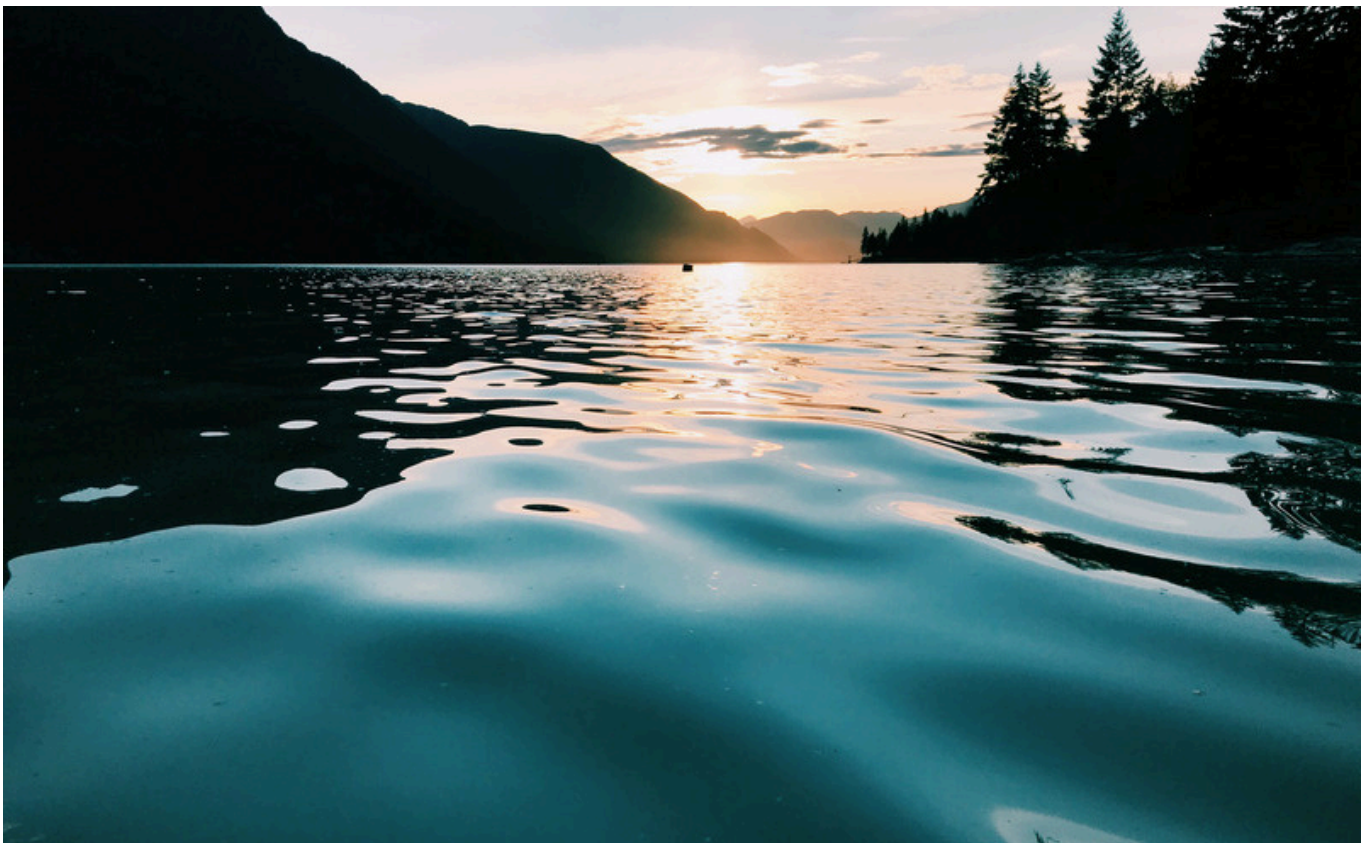
Powyższe rozróżnienie ma bezpośrednie przełożenie na obowiązki związane z JPK_CIT, których powstanie uzależnione jest od obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych na podstawie polskich przepisów.

Obowiązki JPK_CIT dla zagranicznych przedsiębiorców posiadających zakład w Polsce

Zagraniczni przedsiębiorcy prowadzący działalność w Polsce wyłącznie poprzez zakład podatkowy, bez ustanowienia oddziału lub przedstawicielstwa i bez obowiązku prowadzenia w Polsce ksiąg rachunkowych, co do zasady nie są zobowiązani do raportowania JPK_CIT.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w interpretacjach indywidualnych Dyrektora KIS, m.in.: z 1 kwietnia 2026 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.44.2026.1.PK; z 3 lipca 2025 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.245.2025.1.DD oraz z 24 marca 2025 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.40.2025.1.PK.
Oznacza to, że samo posiadanie zakładu podatkowego w Polsce, polskiego numeru NIP, obowiązek składania zeznań CIT, rejestracja na potrzeby VAT czy przekazywanie plików JPK_VAT nie przesądzają automatycznie o powstaniu obowiązku raportowania JPK_CIT.

Każdorazowo należy jednak indywidualnie przeanalizować sytuację zagranicznego przedsiębiorcy, w szczególności formę prowadzonej działalności oraz obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych w Polsce.

ABC Tax może wesprzeć Państwa w takiej analizie i ustaleniu obowiązków związanych z JPK_CIT.

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU!

Tomasz Napierała
Doradca podatkowy | Partner w ABC Tax
tel. 797 720 901
tnapierala@abctax.com.pl

Elżbieta Skurczak
Radca prawny | Partner w ABC Tax
tel. 533 336 434
eskurczak@abctax.com.pl

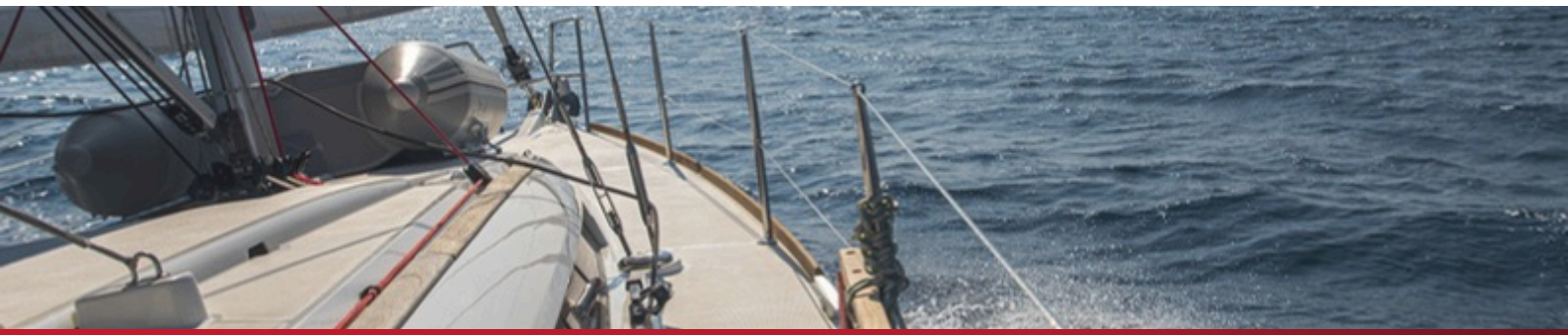
Marta Coda
Doradczyni podatkowa
tel. 796 720 901
mcoda@abctax.com.pl

Weronika Sydow
Starszy konsultant
tel. 790 720 901
wsydow@abctax.com.pl

Aleksandra Ulążka
Konsultant podatkowy
tel. 61 852 58 45
auloazka@abctax.com.pl

ABC Tax Sp. z o.o.
ul. Paderewskiego 6/7
61-770 Poznań

Kontakt
tel. +48 61 852 58 45
biuro@abctax.com.pl